

Revolució i Contrarevolució a l'Època Contemporània

2014/2015

Codi: 100387

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Josep Puigsech Farras

Correu electrònic: Josep.Puigsech@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No calen prerequisits.

Objectius

L'assignatura <<Revolució i contrarevolució a l'època contemporània>> té com a objectius formar els estudiants en els recursos i instruments per tal que adquireixin un coneixement sòlid dels processos i dels fenòmens revolucionaris i contrarevolucionaris més destacats que han marcat la trajectòria mundial durant l'època contemporània, des de finals del segle XVIII fins a finals del segle XX. S'analitzarà des del triomf d'aquelles que estan considerades com a primeres revolucions burgeses del món occidental (Estats Units d'Amèrica i/o França) fins a alguns dels processos revolucionaris americans i asiàtics de la Guerra Freda (Egipte, Nicaragua, Iran), passant pels processos de revolucions obreres que han marcat el segle XIX i XX a Europa (França, Rússia, Hongria), així com les respostes contrarevolucionàries que els han seguit (Albània, Finlàndia, Polònia, Hongria). Es tindran en compte les comparatives entre aquests processos i els principals debats historiogràfics que se'n deriven.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.

2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
3. Identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la recerca històrica, especialment sobre règims polítics contemporanis.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
7. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
8. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
9. Sintetitzar críticament les diverses explicacions historiogràfiques sobre l'aparició i evolució dels règims polítics en l'època contemporània.
10. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
11. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1. Les revolucions decimonòmiques versus l'Antic Règim i el seus detractors: Estats Units d'Amèrica i França.
2. Les fracassades revolucions obreres decimonòmiques, l'eclosió de la Revolució Bolxevic i el seu impacte internacional: França, Rússia i Hongria.
3. La contrarevolució fins a la Segona Guerra Mundial: Albània, Finlàndia, Polònia, Hongria.
4. Revolucions i contrarevolucions en el marc de la Guerra Freda: Egipte, Nicaragua, Iran.

Metodologia

La metodologia de l'assignatura es centrarà en la reflexió, interpretació i debats a l'aula, a partir de les qüestions centrals de cada procés revolucionari i contrarevolucionari que seran plantejades pel docent, amb l'objectiu final de fomentar l'esperit crític i reflexiu de l'estudiant. Es potenciarà especialment la participació activa de l'estudiant a través d'intervencions orals i la comparativa entre els diferents processos que analitzarem, tant en relació a l'eix espai-temps com a l'eix temàtic, per així superar la visió occidental eurocentrista que ha marcat bona part de la historiografia. La metodologia també inclourà l'ús de materials vinculats a les TAC.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Reflexió i interpretació a partir de documentació primària	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Reflexió i interpretació a partir de material audiovisual i TAC	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Sessions teòriques i debat amb contingut reflexiu i interpretatiu	37	1,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11
Lectura autònoma amb supervisió del docent	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11

Avaluació

L'avaluació consistirà en una primera prova (material audiovisual) i una segona (text) que es realitzaran a l'aula (amb apunts i la bibliografia consultada per part de l'estudiant) a partir de les explicacions i debats realitzats a l'aula, així com del treball voluntari d'alguna de les obres de la bibliografia i es valorarà la capacitat de reflexió i interpretació de l'estudiant. La tercera prova (examen) es realitzarà a partir de les explicacions i debats a l'aula, així com del treball obligatori d'alguns capítols de dos llibres de la bibliografia del curs que s'especificaran el primer dia de les sessions de l'aula i es valorarà el coneixement factual de l'estudiant.

La previsió de dates, que seran concretades durant el curs, per a les activitats avaluatives és la següent:

- Prova escrita a partir d'un material audiovisual, a meitats de març de 2015.
- Prova escrita a partir d'un text, a inicis d'abril de 2015.
- Prova escrita en format examen, a inicis de juny de 2015.

De cara a l'avaluació es tindrà també present la participació de l'estudiant a l'aula i el seguiment continuat de l'assignatura.

La no assistència a les activitats avaluatives implica una puntuació de zero sobre l'activitat avaluativa a la qual no s'hagi presentat.

Es considerarà com a "No Presentat" l'estudiant que hagi fet menys del 80% del total de l'avaluació i, per tant, no es podran presentar a reavaluació. La reavaluació només possibilita aprovar. Per tant, només s'hi poden presentar aquells estudiants que hagin fet com a mínim el 80% de l'avaluació i que després de fer la mitjana del 100% de les activitats avaluatives no hagin superat la mitjana de 5, però també cal que tinguin una mitjana igual o superior a 3 punts respecte al 100% de l'assignatura. L'esmentada reavaluació inclourà tota la matèria del curs i es farà en un únic examen.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un zero en la qualificació de l'exercici i que l'estudiant perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'estudiant tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita a l'aula de reflexió/interpretació a partir d'un material audiovisual (amb apunts i bibliografia consultable per part de l'estudiant)	20% de la nota final	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Prova escrita a l'aula de reflexió/interpretació a partir d'un text (amb apunts i bibliografia consultable per part de l'estudiant)	20% de la nota final	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Prova escrita a l'aula en format examen (sense apunts ni bibliografia consultable per part de l'estudiant)	60% de la nota final	2	0,08	1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

- AXWORTHY, Michael, Irán. Una historia desde Zoroastro hasta hoy, Turner Noema, Madrid, 2010.

- BOSCH, A., Historia de Estados Unidos. 1776-1945, Crítica, Barcelona, 2005.
- BRIGGS, A. i CLAVIN, P., Historia contemporánea de Europa, 1789-1989, Crítica, Barcelona, 2004.
- CASTELLS, I., La Revolución francesa, 1789-1799, Síntesis, Madrid, 1997.
- CASTELLS, I. i TAFALLA, J., Atlas histórico de la Revolución Francesa, Síntesis, Madrid, 2011.
- CEAMANOS, R., La Comuna de París. 1871, Los Libros de la Catarata, Madrid, 2014.
- DAVIDSON, N., Transformar el mundo. Revoluciones burguesas y revolución social, Pasado&Presente, Barcelona, 2013.
- DAVIES, N., God's Playground. A history of Poland. Volume II. 1795 to the Present, Oxford University Press, Oxford, 2005.
- FITZPATRICK, S., The Russian revolution, Oxford University Press, Oxford, 2008.
- HOLMES, S., Anatomía del antiliberalismo, Alianza, Madrid, 1999
- JONES, M. A., Historia de Estados Unidos 1607-1992, Cátedra, Madrid, 2001.
- KEDDIE, N.R., El Irán Moderno, Belacqua, Barcelona, 2006.
- KHOSROKHAVAR, F. i ROY, O., Irán. De la revolución a la reforma, Edicions Bellaterra, Barcelona, 2000.
- KONTLER, L., A History of Hungary: Millennium in Central Europe, Palgrave Macmillan, Londres, 2002.
- LEWIN, M., El siglo soviético. ¿Qué sucedió realmente en la Unión Soviética?, Crítica, Barcelona, 2006.
- LINEBAUGH, P. i REDIKER, M., La Hidra de la revolución: marineros esclavos y campesinos en la historia oculta del Atlántico, Crítica, Barcelona, 2005.
- LISSAGARAY, H., La Comuna de París, Txalaparta, Tafalla, 2004.
- MARTIN, J. C. (dir.), La contre-Révolution en Europe, XVIII-XX siècles. Réalités politiques et sociales, résonances culturelles et idéologiques, Presses Universitaires de Rennes, Rennes, 2001.
- MAYER, A. J., La persistencia del Antiguo Régimen. Europa hasta la gran guerra, Alianza, Madrid, 1984.

- NAZANÍN, A. i ZEIN, N., Irán, la revolución constante. Entre la modernidad y el Islam tradicional, Flor del Viento, Barcelona, 2012.
- PASTOR, R., Historia mínima de Centroamérica: Una visión integral del istmo -- Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica y Panamá-desde la antigüedad hasta el siglo XXI, Turner, Madrid, 2013.
- RAMOS, Mª D., VERA, Mª T. (eds.), Discursos, realidades, utopías. La construcción del sujeto femenino en los siglos XIX-XX, Anthropos, Barcelona, 2002.
- REICHARDT, R., La Revolución francesa y la cultura democrática: la sangre de la libertad, Siglo XXI, Madrid, 2002.
- RODRÍGUEZ ZAHAR, L., La revolución islámica-clerical de Irán, 1978-1989, El Colegio de México. México D.F., 1991.
- SCHWANDNER-SIEVERS, S. I FISCHER, B. J., Albanian identities: myth and history, Indiana University Press, Bloomington, 2002.
- SINGLETON, F., A Short history of Finland, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.
- SKIDMORE, T.E. i SMITH, P.H., Historia contemporánea de América Latina. Siglo XX, Crítica, Barcelona, 1999.
- STERNEHELL, Z., Les anti-Lumières. Du XVIII siècle à la guerre froide, Fayard, Paris, 2006.
- TAIBO, C., La Unión Soviética (1917-1991), Síntesis, Madrid 1993.
- VATIKIOTIS, P. J., The History of Modern Egypt: from Muhammad Ali to Mubarak, Weidenfeld and Nicolson, Londres, 1991.
- WISKEMANN, E., La Europa de los dictadores, 1919-1945, Siglo XXI, Madrid, 1986.
- ZINN, H., La otra historia de los Estados Unidos, Argitaletxe HIRU, Hondarribia, 2005.